

Priprema za nastavni sat iz hrvatskoga jezika

Škola: OŠ Poreč

Nastavnik: I. Kardum, prof.

Razred: 8. razred

Nadnevak:

Nastavna tema: Novi početak

Nastavna jedinica: **Glagolski prilozi**

Tip sata: Obrada novog gradiva

Metode, oblici rada i strategije: izlaganje, razgovor, problemski pristup, kritičko razmišljanje, suradničko učenje

Odgojno-obrazovni ishodi:

OŠ HJ A.8.5. Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o rečenicama po sastavu na oglednim i čestim primjerima.

Ciljevi:

- ovladavanje temeljnim jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem

Razrada ishoda:

- određuje namjenu
- priložnu rečenicu izriče glagolskim priložima (preoblika)
- usmeno oblikuje osnove tvorbe glagolskih priloga
- razumije rečenične zadatosti i funkciju glagolskih priloga u rečenici

Razrada ishoda na razini aktivnosti:

- analizira i sažima
- usustavljuje informacije

- navodi i opisuje svoje stavove

Ishodi međupredmetnih tema:

A.3.4. Kritičko mišljenje

Učenik kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja.

B.3.2. Suradnički uči i radi u timu.

Aktivnosti kojima se ostvaruju ishodi međupredmetnih tema:

- suradnički pristupa komunikaciji
- rješava problemske situacije

Nastavna sredstva i pomagala:

- tekstualni i grafički predlošci, prezentacija
- Mentimeter (korišten kao alat za izradu izlazne kartice)

Vrednovanje za učenje: Učenicima se daje kontinuirana povratna informacija vezano za iznošenje misli, ideja i stavova; prisutnoj prilikom moderiranja aktivnosti.

Vrednovanje kao učenje: Učenici procjenjuju svoja obrazovna postignuća i postignuća/rezultate aktivnosti vršnjaka. U izlaznoj kartici komentiraju negativne i pozitivne aspekte sata/aktivnosti s naglaskom na samoprocjeni uspješnosti i eventualnim teškoćama.

NASTAVNA FAZA I VRIJEME TRAJANJA		SADRŽAJI NASTAVE ILI AKTIVNOSTI NASTAVNIKA	AKTIVNOSTI UČENIKA
POJEDINE FAZE			
U V O D N I D I O	Motivacija (5 min)	<p><i>Učitelj pokreće Power Point prezentaciju (Prilog 1).</i></p> <p><i>Učenicima čita tekst i predstavlja problemsku situaciju.</i></p> <p><i>Sljedećeg dana novinski su naslovi vrištali. Dogodilo se ubojstvo.</i></p> <p><i>Nesretni mladić pronađen je mrtav u jednome gradskom lokalu. Forenzičari su utvrdili da se čin ubojstva dogodio tijekom večeri, nakon 20:30, a prije ponoći. Te je večeri, naime, prljava afrička kiša, prepuna čestica saharskoga pijeska, pljusnula na naš grad.</i></p> <p><i>Počela je padati točno u 20:30, a padala je dvadesetak minuta. Isti sitni pijesak pronađen je na oružju ubojstva, kao i, naknadno, na jakni ubojice.</i></p>	

		<p>Prvotno su osumnjičili trojicu prijatelja preminuloga koji su ove kobne večeri bili u njegovu društvu... Sva su trojica, Marko, Matej i Mihael, snimljena prilikom zajedničkog susreta pred lokalom, u 20:28.</p> <p>Snimljene situacije bile su jako slične. Marko je ušetao slušajući pjesmu uličnoga svirača koji je počeo izvoditi omiljenu pjesmu današnje mladeži Miki-Milane. Mihael, koji je, poslušavši istu izvedbu, veselo kvrcnuo nogom o vrata i ušao. Pjevušeći, Matej je ulazio u ritmu prvih taktova kroz ista vrata kao i ostali.</p> <p>Mladići tijekom večeri nisu napuštali lokal, izišli su u ponoć jako uzrujani.</p>	
		<p>Učenicima će postaviti sljedeće pitanje: <i>Tko je ubojica, na čemu temeljite svoj zaključak?</i></p>	<p><u>Predviđeni odgovor</u></p> <p><i>Ubojica je Mihael jer je odslušao pjesmu do kraja što znači da je jedini pokisnuo. Zaključak temeljimo na smislu rečenice (s naglaskom na riječ: poslušavši).</i></p>
		<p>Konstatirat će da je preciznost u izražavanju jako važna, a ponekad i presudna u nekim životnim situacijama.</p>	
<p>Najava teme (3 min)</p>			

		Izdvojiti će dvije rečenice iz teksta i u njima označiti različite glagolske priloge.	
		Učitelj će pitati mogli li, uzimajući u obzir današnju problemsku situaciju, općenito odrediti svrhu korištenja označenih riječi u rečenici.	<u>Predviđeni učenički odgovor</u> Označene riječi govore o okolnosti radnje (vremenu u ovome slučaju).
		Podsjećanje na sastavnice stručnoga članka otkriva današnju temu: Glagolski prilozi.	
		<i>Jeste li čuli za pojam glagolski prilozi? Kad?</i>	<u>Predviđeni odgovor</u> <i>Da, jesmo; čuli smo za taj pojam tijekom godina (kada smo ga često zamjenjivali za infinitiv), ali nismo u potpunosti razumjeli o čemu se radi.</i>
	NASTAVNA FAZA I VRIJEME TRAJANJA POJEDINE FAZE	SADRŽAJI NASTAVE ILI AKTIVNOSTI NASTAVNIKA	AKTIVNOSTI UČENIKA

<p>Rad na tekstu / metodičkom predlošku (15 min)</p>	<p>Učitelj priprema učenike za razumijevanje vrste, značenja, tvorbe; korištenja u rečenici, preoblake i razumijevanje pravopisnoga aspekta. Upute dijeli na više dijelova, u nekoliko faza/etapa.</p> <p>U prvoj uz pomoć potpitanja i primjera navodi učenike na razumijevanje obilježja vrste riječi, u drugoj na osvješćivanje temeljni korijen riječi, u trećoj na povezivanje definiranja značenja s prvom fazom sata, u četvrtoj na analiziranje tvorbe, a u petoj na preoblake u suodnosu s priložnim rečenica.</p>	
	<p>Učitelj na temelju primjera potiče raspravu o sljedećim pitanjima:</p> <p>Je li glagolski prilog promjenjiva ili nepromjenjiva riječ?</p> <p>Koje značenje imaju prilozi?</p> <p>Zašto se glagolski prilozi zovu glagolskima?</p>	<p>Učenici koji žele ili odabrani učenici naglas iznose mišljenja, odnosno analiziraju problemsku situaciju.</p> <p><u>Predviđena učenička zapažanja</u></p> <p><i>Nepromjenjiva, očito se ne mijenja bez obzira na preoblake rečenice (lice, broj, vrijeme).</i></p> <p><i>Prilozi imaju značenje okolnosti radnje. Najčešće mjesta, vremena i načina.</i></p> <p><i>Njihov nastanak/izvor/tvorba povezani su s glagolima..</i></p>

		<p>Koje značenje imaju glagolski prilozi u rečenici?</p>	<p><i>Kao i ostali prilozi, i priložne oznake ako razmišljamo sa stajališta službe, povezani su s predikatom i govore o okolnosti.</i></p>
		<p>U sljedećoj fazi učenici određuju glagolsko ishodište navedenim primjerima različitih vrsta glagolskih priloga.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Zašto se glagolski prilozi zovu glagolskima? ☐ slušajući ☐ pogledavši ☐ rekavši ☐ trčeći 	<p>Učenici izriču osnovni glagolski oblik i formiraju jasno mišljenje o povezanosti s glagolima.</p> <p><u>Predviđena učenička zapažanja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>nastali su od glagola</i> - <i>slušati</i> - <i>pogledati</i> - <i>reći</i> - <i>trčati</i>
		<ul style="list-style-type: none"> ☐ Koje značenje imaju glagolski prilozi u rečenici? ☐ Gledajući film, razmišljao sam o poslu. ☐ Pogledavši film, razmišljao sam o poslu. 	<ul style="list-style-type: none"> - lako sami ne mogu imati ulogu predikata, svejedno označavaju radnje koje se događaju istodobno s predikatom u rečenici ili prije njega. - <i>istodobna radnja</i> - <i>prijevremenost</i>

	NASTAVNA FAZA I VRIJEME TRAJANJA POJEDINE FAZE	SADRŽAJI NASTAVE ILI AKTIVNOSTI NASTAVNIKA	AKTIVNOSTI UČENIKA
GLAVNI DIO (2)	Rad na tekstu / metodičkom predlošku (10 min)	Učitelj nastavlja prezentaciju, prikazuje primjer glagolskoga priloga prošlog (<i>protrčavši</i>). Potiče zapažanje sastavnica i određivanje osnove i nastavka, traži učeničko određivanje vida izvornoga glagola. Ukratko se osvrće na pojmove infinitivna i prezentska osnova (izrek-avši).	Učenici zapažaju spomenute sastavnice. Određuju izvorni glagol: <i>protrčati</i> Određivanje vida: <i>svršeni</i> Određuju infinitivnu osnovu: <i>protrča</i> Određuju nastavak: <i>-vši</i>
		Učitelj nastavlja prezentaciju, prikazuje primjer glagolskoga priloga sadašnjeg (<i>trčeći</i>). Potiče zapažanje sastavnica i određivanje osnove i nastavka, traži učeničko određivanje vida izvornoga glagola. Ukratko se osvrće na pojmove infinitivna i prezentska osnova (trče-ći).	Učenici zapažaju spomenute sastavnice. Određuju izvorni glagol: <i>trčati</i> Određivanje vida: <i>nesvršeni</i> Određuju infinitivnu osnovu: <i>trče</i> Određuju nastavak: <i>-ći</i>

		<p>Nastavnik usustavljuje izrečeno. Dopunjava s kratkim formulama tvorbe.</p>	<p>Učenici postavljaju pitanja ukoliko je dodatno pojašnjenje potrebno.</p>
		<p>Na temelju dvaju primjera učitelj potiče učenike na ponavljanje naučenog iz cjeline Zavisnosložene rečenice.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Dok sam ulazio, sve mi se činilo neobičnim. ○ Golman se jedva pokrenuo kad sam udario loptu. <p>Pronađite predikate, vezničku riječ, odijelite surečenice, odredite vrstu zavisnosložene rečenice.</p>	<p><i>Učenici rade preobliku rečenica nakon određivanja zavisne surečenice, odnosno glagolskoga vida predikata.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Ulazeći, sve mi se činilo neobičnim.</i> ○ <i>Golman se jedva pokrenuo udarivši loptu.</i>
		<p>Učitelj zamoli učenike da na temelju triju primjera (uobičajenog redoslijeda, inverzije i umetanja definiraju pravila pisanja zareza u rečenicama s glagolskim priložima.</p>	

	Rješavanje nastavnoga listića (5 min)		<u>Učenici u paru rješavaju nastavni listić,</u> primjenjuju novousvojeno znanje.
	Usmeno vrednovanje (za i kao učenje) (5 min)	Učitelj iznosi svoja zapažanja kao rezultat praćenja prethodne aktivnosti.	Učenici čitaju i obrazlažu rješenja. Pojedini učenici iznose svoje stavove, ujedno procjenjuju suradnički i vlastiti rad.
	NASTAVNA FAZA I VRIJEME TRAJANJA POJEDINE FAZE	SADRŽAJI NASTAVE ILI AKTIVNOSTI NASTAVNIKA	AKTIVNOSTI UČENIKA
	Domaća zadaća	Učitelj daje zadatak izrade formule u obliku matematičkoga zadatka kojom se navode načini tvorbe glagolskih priloga.	
	Pisano vrednovanje (izlazna kartica) (2 min)	Učitelj dijeli poveznicu, QR kod, koji na učeničkim mobilnim uređajima aktivira digitalnu izlaznu karticu. Učenike se poziva na ispunjavanje kartice	Učenici ispunjavaju izlaznu karticu, komentiraju nastavni sat, pristup, utvrđuju postoji li element inovativnosti i to obrazlažu.
		Prokomentirajte ovaj nastavni sat. Jeste li razumjeli cjelokupno gradivo? Smatrate li da je sat bio dobro osmišljen? Biste li nešto promijenili?	
		Učitelj zahvaljuje na pažnji, motivaciji, trudu, radu i suradnji.	